

درعرب سیدنا زین العابدین امام صادق علیه السلام

سیوطی

جلسه ۵

استاد: وافی یزدی

موضوع: شباهت‌های اسم به حروف

ImamSadiq.tv

ImamSadiq.tv

نکات درس:

۱. شباهت‌های اسم به حرف:

الف: شباهت وضعی: یعنی مانند حروف یک حرفی یا دو حرفی باشد؛ مانند: «تُ» ضمیر مخاطب.

ب: شباهت معنوی: اگر اسم متضمن معنی حرفی باشد مبنی می‌شود مانند این که متضمن معنی شرط یا

متضمن معنی خطاب باشد؛ مانند «متی» که متضمن معنی شرط است.

ج: شباهت استعمالی: عامل باشد و معمول نباشد، مانند اسماء افعال

د: شباهت افتقاری: نیاز اصلی به جمله داشته باشد، مانند موصول که نیاز به جمله‌ی صله دارد.

ه: شباهت اهمالی: مانند حروف نه عامل باشد و نه معمول، مانند حروف مقطعه اول سوره‌ها.

۲. اسم معرب اسمی است که شباهتی به حرف نداشته باشد.

۳. اصل در فعل مبنی بودن است و فعل مضارع به علت شباهتی که به اسم دارد معرب است. (شباهت در اصل

حرکات با اسم فاعل دارد «حرف اول متحرف، دوم ساکن، سوم متحرک»، از لحاظ معنایی مانند اسم، مشترک میان

حال و استقبال است.)

۴. فعل مضارع در صورتی که متصل به نون تاکید ثقیله یا متصل به نون تانیث باشد مبنی است.

۵. حرف همیشه مبنی است.

ImamSadiq.tv

ImamSadiq.tv

ImamSadiq.tv